

Արդ ինքնին կարգուի՝ որքան զմերայինս օտարն աւելի օգուտ ունենալով եւ բազմել նկրտելով՝ առաւելի քան զառաւելին կշանայ Աղթամարայ եւ մանաւանդ Սոոյ պիտակ ինդիկոները յուզել եւ բարձրացունել, որով ոչ սակաւ առիթներու եւ պատեհութեանց մէջ էջմիածին ծանր հարուածներ եւ վրտանդներ եւս տեսած է, զորս դժբաղտարար ամեն մարդ կարող չէ նկատել եւ իմանալ՝ եթէ հմուտ եւ բանդէտ անձինք ի պատեհ ժամանակի անցքերը ջլուտաւորեն եւ բացատրեն ըստ արժանւոյն :

Առ այժմ այսքանով կրաւականամբ կրկին ազդելով ընթերցողաց ուշադրութեամբ նկատել վերեւ հրատարակեալ տեղեկագիրը, որպէս զի անցեալ եւ ներկայ անցքերէն Մայր Աթոռոյն նկատմամբ մի ողջամիտ զազափար եւ ձեռատես խորհրդածուծ իւն կարողանան ամհոփել, թէպէտ տակաւին բաւական թերութիւնք կան յիշեալ տեղեկագրի մէջ :

Վ. Ե. Մ.

Պ Ա Տ Մ Ա Կ Ա Ն

Ք Ա Ն Ի Մ Ի Խ Օ Ս Ք

ՓԱԹ ԱՄ ԸՆՀԻ ՎԵՐԱՅ

(Տարւն. և վերջ.)

Գ. Գաթի — Ելի շահի կանանց անուններն, որոնք գաւառներ ծնել են, լայն ձեւեր են գաւառներն, և շահի մահոտան ժամանակն գաւառներն կենդանի չեն եղած :

Հ. Խէյր — Նըսա խանում՝ զուտար Սանկ — Սարցի Աթուլթալիբ բէկի, երկու զաւակներ ծնեց, և մեռան :

Ճ. Նիւսէյն Մալիք խանում Վէլզուհի :

ցան եւ Լուսաֆոքի Ներսէս կաթուղեկոսի դուռածոց կվերադարձին, սակայն տեղեկագրիս վերջին ստորեւրութիւնք ինքնին կազդելն այդ սխալը, միայն թէ՛ մեք եւս կը ժողարանամք ստոյգը իմանալ թէ՛ ով գրած է :

ՃԲ. Գըհան — Աթրուզ խանում, զուտար Փարավանդ Աէիդ Նազարի, մին որդի ծնել էր՝ մեռաւ :

ՃԳ. Նաջիէ — Նաբաթ խանում Իսրայելուհի, երկու զաւակներ ունէր, մեռան :

Դ. Ե. Կիլիսն նախ շահի հօր եղբայր Գաթար — կուլի խանի կիսն էր, յետոյ ամուսնացաւ Գաթ — Ելի շահի հետ, որիցն ծնած զաւակները մեռնելէն յետոյ ինքն շահն ապահարզան տուեց ու Սադր — Ազամ միրզայ Շաֆլոյ հետ ամուսնացրեց, և վերջն սրա մեռնելէն յետոյ զընաց Մէքքէ :

ՃԴ. Դիլ — արամ խանում, Վըսստանի կողմիցն էր, մին որդի ունէր՝ վախճանուեց :

ՃԵ. Թուլթի խանում Նայուհի, մի զաւակ ունէր. մեռաւ :

ՃԶ. Խաղիջէ խանում, Իսրայելուհի, երկու զաւակներ ունէր. մեռան :

ՃԷ. Գան — բէգում, Աումեցի, մի զաւակ ունէր, մեռաւ :

ՃԸ. Գիւլ — բախտ խանում, Իամուլթ Թուրքմաներէն, երեք զաւակներն մեռան :

ՃԹ. Նաջիէ խանում, Թալիշ ցեղով, երկու զաւակներ ունէր. մեռան :

Չ. Գիւլ — անդամ խանում, Իսրայելուհի, երկու զաւակներ ունէր. մեռան :

ՉԱ Շահ — փարվար խանում Աարաչօրլու ցեղէն, երկու զաւակներ ունէր. մեռան :

ՉԲ. Սաքինէ խանում, Վըսստանի կողմէն, երկու զաւակներ ծնան. մեռան :

ՉԳ. Սարվ — նազ խանում, Թէհրանցի, մի զաւակ ծնեց. մեռաւ :

ՉԳ. Ջհան — Աֆրուզ խանութ, երկու գաւախներ ծնան. մեռան:

ՉԵ. 4)

ՉՕ. Խաթուն Բաջի Մագանդարանցի մի որդի էր ծնել, մեռաւ:

Պ. Գալ — Ելի շահի հանանց անտնէրն որոնք արտնէաց հանանցո՞ւմ զաւակներ զէն ծնաք:

ՉԼ. Միրզայ Մարեամ, դուստր Եստարաբատցի Մահամեդ (Թաղի բէկի:

ՉԲ. Սաքինէ խանութ (Թուրքմանուհի:

ՉԳ. Շիրին խանութ Խորայելուհի:

Պ. Շիրին խանութ շայուհի 2):

ՊԵ. Շախ — Նաբաթ խանութ, Վրաստանի կողմէն:

ՊԲ. Շահ — Նաբաթ խանութ, Գեանջիցի:

ՊԳ. Ջան — Ջան խանութ, Իսպահանցի:

ՊԴ. Շահր — բանութ խանութ, Խորայելուհի:

ՊԵ. Գիւլ — փէրի խանութ, Վրաստանի կողմէն:

ՊՕ. Նարգիլ խանութ, շայուհի:

ՊԶ. Նարգիլ խանութ, Վրաստանի կողմէն:

ՊԷ. Ջափահէր խանութ, Թուրքմանուհի:

ՊԸ. Շքուֆէ խանութ, Վրաստանի կողմէն:

(1) Կաջարի պատմութեան մէջն էս համարն կամ մոռացմամբ կամ գիտութեամբ զանց է արած:

(2) Երևանի գեղերէն. իւր հեղ ընութեան համար էնպէս կոչեցաւ:

Ղ. Կոնչէ — զբհան խանութ, Վոկլան (Թուրքմանուհի:

ՂԵ. Վեարբայայի Մարեամ խանութ, Վրաստանի կողմէն:

ՂԶ. Մասուէ խանութ, Խորայելուհի:

ՂԳ. Նով — բըհար խանութ, Թէհրանի գեղերէն:

ՂԴ. Գիլ — աֆրուզ խանութ, Վոկլան (Թուրքմանուհի:

ՂԵ. Գիլ — Աֆրուզ խանութ, շայուհի 1):

ՂՕ. Խէյ Բուլ Նըսա խանութ, շայուհի 2):

ՂԶ. Երզնէ խանութ, Շահսէփանիցիցի:

ՂԷ. Մանիփէ խանութ, Շիրազցի:

ՂԸ. Շահնազ խանութ, Շահակիցիցի:

ՂԹ. Լուլի խանութ, շայուհի 3):

ՂԺԵ. Ջան — Ջան խանութ, Իսպահանցի:

ՂԺԲ. Եասաման խանութ, շայուհի:

ՂԺԳ. Օլիբա — նազա խանութ, շայուհի:

ՂԺԴ. Սէիդ — նըսա խանութ, Վասանի Սէիդներէն:

ՂԺԵ. Եհու խանութ, շայուհի 4):

ՂԺՕ. Մահի խանութ, Խորայելուհի:

ՂԺԶ. Նազ — Աֆէրին խանութ, Շիրազէն:

(1) Երևելի ճարտարարան էր:
(2) Շատ ողորմած և աղքատասէր էր:
(3) Ծաղրածու էր և զուարճասուս, վասնորոյ էնպէս կոչեցաւ:
(4) Երևելի պերճասուս և ճարտարարան և հեղահամբոյր, ուստի Ահու այս ինքն աղաւնի անուանեցաւ:

ՌՃԲ. Շիրին խանութ, Իսպահանցի էր. հայրն:

ՌՃԹ. Կուր — Սուլթան խանութ, Թուրքմանուհի:

ՌԻ. Գիւլարի խանութ, Օւէնդ ցեղէն:

ՌԻԵ. Շահ — փեսէնդ խանութ, Խամսեցի Բամազան բէկի դուստրն:

ՌԻԲ. Զահան խանութ, Բաջալան ցեղէն:

ՌԻԳ. Կաղիք — Բադան խանութ, Կարաբաղէն:

ՌԻԴ. Մուրվարիդ խանութ, Բուզ — Չլու ցեղէն:

ՌԻԵ. Թուֆի խանութ, Վեարխանէ — Օւէնդ ցեղէն:

ՌԻԶ. Վուչըք խանութ, Իսրայելուհի:

ՌԻԶ. Վուչըք խանութ, Շիրազցի:

ՌԻԸ. Շահ — Սանամ խանութ, Բուզ — Չլու ցեղէն:

ՌԻԹ. Գիւլ — Սարա խանութ, Հայուհի:

ՌԼ. Բէգում խանութ, հայրն էր Վարամինցի:

ՌԼԵ. Մարալ խանութ, Թուրքմանուհի:

ՌԼԲ. Շահր — բանութ խանութ, Մազանդարանցի ծնողներէ:

ՌԼԳ. Կրսան խանութ, Երաք ծրնողներէ:

ՌԼԴ. Փէրի — զատ խանութ, Կազվինցի ծնողներէ:

ՌԼԵ. Շիրին խանութ, Իսպահանցի ծնողներէ:

ՌԼԶ. Վիւն — ջուշի, Իսպահանցի ծնողներէ:

ՌԼԶ. Սարա — խանութ, Գամկանցի ծնողներէ:

ՌԼԸ. Մալիք — Զահան խանութ, Հայուհի¹⁾:

ՌԼԹ. Խուրդէ խանութ, քոյր Թեհրանցի Երուլ — Կասում խանի:

ՌԽ. Շիւշադ խանութ, Իւմութ Թուրքման ծնողներէ:

ՌԽԵ. Սէնէմ — բար խանութ, Օսմանցի Ժողովուրդներէն:

ՌԽԲ. Օէյնաբ խանութ, ծնողներն Մազանդարանցի էին:

ՌԽԳ. Մարեամ — քեաքլիք խանութ, Հայուհի²⁾:

ՌԽԴ. Շարաֆ խանութ, Խամսեցի ծնողներէ:

ՌԽԵ. Խանութ — ջան խանութ, Մազանդարանցի ծնողներէ:

ՌԽԶ. Շահվերդի խանութ, դուստր վարպետ (ուստայ) Թառածող Մահամմեդ Բզի:

ՌԽԷ. Օէյնաբ խանութ, Հայուհի³⁾:

ՌԽԸ. Կարաթ խանութ, Կազվինցի ծնողներէ:

ՌԽԹ. Ֆախր Զահան խանութ, դուստրը Վաշանցի ազայ Մահամմեդ Զաֆարի:

ՌԿ. Կարաթ խանութ, դուստր Մազանդարանցի Վեթրբալայի Մամադի:

(1) Իսպահանցի, Մոզարենց սերունդէն:
(2) Նախիջևանի մօտ Եստապատ գիւղէն, պալատի մէջին առաջին պարոյն էր սա:
(3) Խոյ քաղաքի մէջէն, Սարուխանի դուստրն, երեւի նուագածու:

Տ՛ՕԸ. Նիազ — խանութ, Հայուհի¹):
 Տ՛ՕԻ. Շիրին խանութ, Իսպահան-
 ցի ծնողներէ:
 Տ՛ՕԳ. Գեօհէր — խանութ, Գե-
 լանցի ծնողներէ:
 Տ՛ՕԴ. Օէյնար — բաջի խանութ,
 Մազանդարանցի ծնողներէ:
 Տ՛ՕԵ. Նարզիզ — բաջի խանութ,
 Հայուհի²)

Տ՛ՕԶ. Խաղիջէ խանութ, Իսրայի-
 լուհի:
 Տ՛ՕԷ. Թարա խաթուն, Իսպահանցի
 ծնողներէ:
 Տ՛ՕԸ. Սաքինէ խանութ, Թուրք-
 մանուհի:

ԳԱՆՈՒՍ ՇԻՄՈՂԱՆԵԱՆՏ.

(1) Նախիջևանցի, երևելի էր իւր մարդավա-
 րութեամբն ու ճարտար լեզուովն պարսկերէն բար-
 բառումն:
 (2) Օսմանեան կողմերէն բերած գերի, երևելի
 էր իւր տաճկերէն խօսակցութեան մէջն Շատ

անգամ Շահը կը հրամայէր սրան առածներ,
 պատմութիւններ, առասպելներ պատմել, մինչև իւր
 քունը տանելը: Բաց ի էս ձիրքերէն, էր և գեղե-
 ցիկ տեսլեամբ. նրա ծամերն այնքան երկար էին, որ
 թղաշափ գետնի վերայ կը «փուռէր» երբ կը շրջէր:

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ

Հ Ա Յ Ն

Լուսին, որ Հայոց դաշտեր շրջում ես՝
 Երանի՜ թէ մեզ տեսածդ գաս պատմես,
 Թէ ի՞նչ վիճակում է Հայ ազգութիւն,
 Թէ ունի՞ նախկին ուժն և զօրութիւն:
 Այլրսի՜ր պատմել աննախանձաբար
 Ինչ որ գործվում է արդար անարդար.
 Պատմի՛ր ով լուսին՝ պէտք չէ շտապել,
 Մեր Հայրենեաց լուր կամինք մենք լսել:
 Իսկ արծաթափայլ լուսին լի լուսով՝
 Տրամութեան վերայ այլ կնճիռ թողլով
 Ախաւ պատմել մի ըստ միոջէ
 Ինչ անք անցիլ են և դեռ անցնումէ:
 — Թէպէտ և իւրեան դաշտեր ամայի
 Հայն գործումէ առանց մի ահի,